

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ
Συνέντευξη
με τους
αδελφούς
Κοέν

+ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΤΙ ΤΟΥ '60

ΑΠΟ ΤΟΥΣ FORMINX ΣΤΟΥΣ IDOLS

ΤΟ 1ο CD
ΚΑΙ Η
ΚΑΣΕΤΙΝΑ

Η ΤΑΙΝΙΑ
«ΦΡΕΝΙΤΣ»
ΤΟΥ ΧΙΤΣΚΟΚ

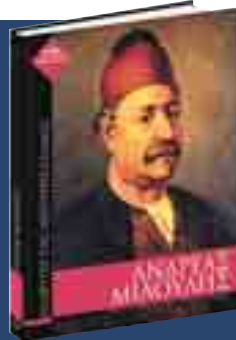

9-10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
2010
1,60 ΕΥΡΩ
ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
3,50 ΕΥΡΩ

ΤΑ ΝΕΑ

www.tanea.gr

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

ΟΙ ΗΡΩΕΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΝΑ-
ΣΤΑΣΗΣ
ΤΟΥ 1821

ΜΙΑ ΟΥΛΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ

Προαιρετικά στα
περίπου με 6,50€

Ενώ οι Βρυξέλλες ζητούν άλλα 3,6 δισ. ευρώ 5 νέοι φόροι Χτυπούν τα ακίνητα

Σύγκρουση με την τροπολογία της νύχτας

- 1 Φόρος μεγάλης ακίνητης περιουσίας
- 2 Ελάχιστο κόστος οικοδομής
- 3 Φόρος κληρονομιών
- 4 Φόρος γονικών παροχών
- 5 Αύξηση αντικειμενικών αξιών

Πέντε νέοι φόροι έρχονται στα ακίνητα το 2010, μετά την προαναγγελία αύξησης των φορολογικών συντελεστών στις γονικές παροχές.

ΑΓΡΙΟ ΚΛΙΜΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΤΗΣ ΚΟΜΙΣΙΟΝ: «ΔΕΝ ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΑΣ»

3,5 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ
Ρεκόρ
επισκε-
πτών στα
εμπορικά
κέντρα

ΣΕΛΙΔΑ 14 ΣΤΟ ΧΡΗΜΑ ΣΕΛΙΔΕΣ 35-38, 40-41 ΚΑΙ ΑΙΧΜΕΣ: ΑΝΤΙΟ ΕΥΡΩ; (ΣΕΛ. 3)

ΣΧΕΣΕΙΣ

Η απιστία
κάνει... καλό

ΣΕΛΙΔΕΣ 18-19

ΜΟΥΣΙΚΗ

Οι Ελληνίδες
της ηλεκτρο-
νικής
ΠΟΠ

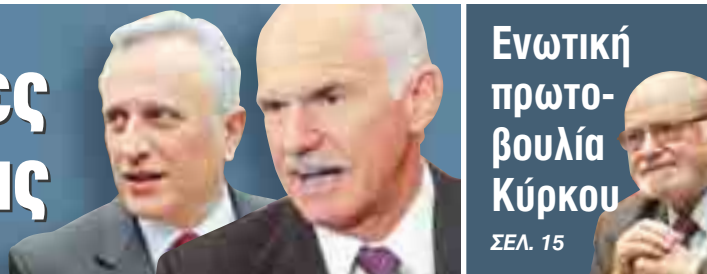
ΣΕΛ. 50-51

ΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Σε 11 περιφέρειες
σπάει η Α' Αθήνας

ΣΕΛΙΔΑ 8

Ενωτική
πρωτο-
βουλία
Κύρκου

ΣΕΛ. 15

Wi-Fi ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Με το
λάπτοπ
στη στάνη

Ο Γιώργος Δελακοβίας αξιοποιεί – ακόμη και όταν βόσκει τα ζώα του – το δίκτυο ασύρματου Ίντερνετ που έστησαν εθελοντικά οι νέοι του Αγίου Νικολάου Βοιών στη Λακωνία. ΣΕΛ. 21

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Οικογενειακές
εκδρομές
σε σπήλαια

ΣΕΛΙΔΕΣ 22-23

Μανιώδεις σπηλαιολόγοι εξερευνητές έχουν περιπλανηθεί κάτω από τη γη σε Μαρκόπουλο, Κερατέα, Λαύριο, Βουλιαγμένη, Υμηττό, Γλυφάδα, Βάρη, Χαϊδάρη, Αιγάλεω, Πάρνηθα, Κάλαμο, Πεντέλη αλλά ακόμα και στον Περισσό

Κρυμμένα μυστικά σε υπόγειες διαδρομές

Εκατοντάδες σπήλαια μοναδικής ομορφιάς στην Αττική

«Μόνο στην Αττική, τα σπήλαια και σπηλαιοβάραθρα – τα κάθετα φυσικά πηγάδια – ξεπερνούν τα διακόσια, κυρίως σε Υμηττό, αλλά και σε Πεντέλη - Πάρνηθα. Για μας, ωστόσο, τους ερασιτέχνες σπηλαιολόγους, ο «παράδεισός» μας είναι τα μεταλλεία Λαυρίου. Εκεί εισχωρούμε για να διανύσουμε αμέτρητα χιλιόμετρα κάτω από τη γη...».

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ pstefanis@dolnet.gr

Έχει τρυπώσει σε εκατοντάδες γνωστά ή κι ανεξερεύνητα, μικρά και μεγάλα, ελληνικά σπήλαια. Για τον 52χρονο υποδιευθυντή τραπέζης - χομπίστα σπηλαιολόγο κ. Νίκο Λελούδα, μέλος του Δ.Σ. της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας (ΕΣΕ), οι υπόγειες διαδρομές είναι, εδώ και τριάντα τρία χρόνια, η συστηματική «τρέλα» του, όπως κι ο ίδιος παραδέχεται. «Έμαθα πρόσφατα και το Facebook, μόνο και μόνο για να ανεβάζω εκεί τις φωτογραφίες μου από τα ελληνικά σπήλαια! Στην Ελλάδα έχω ταξιδέψει παντού για να «χαθώ» μέσα τους, το καθένα τους είναι και μια πρόκληση για μένα! Ακόμα και η Αττική είναι γεμάτη από αυτά, μόνον ο Υμηττός έχει περισσότερα από ογδόντα! Συνεχώς, μάλιστα, μας ειδοποιούν και για νέα: λίγες μέρες πριν, για παράδειγμα, δήμαρχος της Ανατολικής Αττικής μάς πληροφορήθηκε πως οι φωτιές του καλοκαιριού έφεραν στο φως την κρυμμένη μέχρι πρότινος είσοδο ενός σπηλαίου. Στο αμέσως προσεχές διάστημα, εκκρεμεί η οργανωμένη εξερεύνησή του από εμάς, για να διαπιστώσουμε τι ακριβώς κρύβει στο εσωτερικό του...», λέει στα «ΝΕΑ». Εικόνες μοναδικής ομορφιάς, αλλά κι εκτεταμένης καταστροφής συνθέτουν κατά περίπτωση, όπως εξηγεί, το προφίλ των σπηλαίων στο Λεκανοπέδιο. «Το πιο εντυπωσιακό, τουλάχιστον στα δικά μου μάτια, είναι το Σπήλαιο του Πάνου, λίγο πιο κάτω από την κορυφή του Πάνειου Όρους, πάνω από την Κερατέα. Το λέμε και Σπήλαιο του Λόρδου Βύρωνος, γιατί εκεί μέσα είχε χαθεί ο Λόρδος όταν οι πυρσού του έσβησαν. Εξίσου ξεχωριστή είναι και η περιήγηση στα αρχαία ορυχεία Λαυρίου, που χρονολογούνται από τη Μυκηναϊκή Εποχή. Ήταν ανοικτές στοές μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του '70. Μέσα εκεί είναι διάσπαρτα κι εκατοντάδες πηγάδια, καλυμμένα ωστόσο σί-

Σταλακτίτες, σταλαγμίτες, ροή νερού εντός πολλαπλών αιθουσών και με υψομετρική διαφορά μεταξύ τους, σ' ένα από τα μεγαλύτερα κι ωραιότερα σπήλαια της Αττικής, την Αφαιά, στην καρδιά του Ποικίλου Όρους στο Χαϊδάρη! Θέμα μοναδικό, προκαλεί προς εξερεύνηση τον 42χρονο ηλεκτρονικό - ερασιτέχνη σπηλαιολόγο Θανάση Ξανθόπουλο, ειδικό γραμματέα της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας. Μαζί του και οι μικροί Παναγ. Διονυσίου και Δ. Παναγιωτίδης, που το ανακάλυψαν το 2008. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: Φάνης Έλληνας

μερα από μπάζα και λύματα. Δυστυχώς, κι αρκετά άλλα αττικά σπήλαια είναι κατεστραμμένα από βανδαλισμούς. Κάποιοι κόβουν τμήματα από τον διάκοσμό τους και τα παίρνουν σπίτι τους...», υποστηρίζει ο κ. Λελούδας.

Σπήλαια - χαβούζες... «Κατά καιρούς συναντάμε σπήλαια - χωματερές, με βοθρολύματα ή άλλα, πάσης φύσεως στοιβαγμένα σκουπίδια. Το πιο εξωφρενικό που έχουμε αντικρύσει, λίγο καιρό νωρίτερα, ήταν σε τεχνητό πηγάδι, βάθους εκατό μέτρων, στα μεταλλεία Λαυρίου: μέσα εκεί βρήκαμε πεταγμένες χιλιάδες παρτίδες ληγμένων φαρμάκων! Αυτά ήταν πια σε αποσύνθεση, σε υγρή μορφή, κοντά στον υδροφόρο ορίζοντα της περιοχής!», λέει με τη σειρά του ο 42χρονος, με δεκαετή πλέον εμπειρία, σπηλαιολόγος, κ. Θανάσης Ξανθόπουλος, μέλος της ΕΣΕ. «Είναι κρίμα όταν ένα σπήλαιο είναι κοντά σε δρόμο ή και χωματόδρομο, να στα-

ματούν άγνωστοι ασυνείδητοι και να πετούν εκεί μέσα τα σκουπίδια τους. Και στο Γραμματικό, σε παλιά ορύγματα μεταλλείων, βάθους έως και εκατό μέτρων, διαπιστώσαμε ότι έχει εναποτεθεί μεγάλος όγκος οικιακών απορριμμάτων. Κι όμως, σε ευθεία γραμμή, η λίμνη του Μαραθώνα απέχει μόλις δύο χιλιόμετρα...», σημειώνει. Και σε άλλα αθηναϊκά σπήλαια, η ανθρώπινη παρέμβαση έχει παίξει τον ρόλο της αρνητικά, συμπληρώνει. «Το πλέον μοναδικό σε μέγεθος και στολισμό σπήλαιο στον Νομό Αττικής, το Κουτούκι της Παιανίας, ένα από τα μόλις δύο επισκέψιμα – με εισιτήριο – για το κοινό, πάσχει από τη λεγόμενη αρρώστια των σπηλαίων: λόγω του κακού φωτισμού του, τα τοιχώματά του έχουν πρασινίσει από την άνοδο της θερμοκρασίας. Στη Ριζούπολη, πάλι, έχουν χτιστεί σπία ακριβώς πάνω από –σφραγισμένο ως αρχαιολογικό σήμερα – σπήλαιο 2.500 τετραγωνικών μέτρων!», αναφέρει ο κ. Ξανθόπουλος.

40.000 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ
Από την Παλαιολιθική Εποχή

Σπήλαια αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, ακόμα κι από την Παλαιολιθική Εποχή, πριν από 40.000 χρόνια (!), σώζονται σήμερα διάσπαρτα στην Αττική (<http://odysseus.culture.gr>). «Χαρακτηριστικό είναι αυτό του Αρχεδήμου ή Νυμφολίπτου στη Βάρη, αλλά και του λίσταρχου Κίτσου, στο Λαύριο. Υπάρχουν, επίσης, πολλά μικρά γύρω από την Ακρόπολη, ενώ φημισμένο παλαιοντολογικά είναι και το σπηλαιοβάραθρο Χόνι Λάγκι, μέσα στα λατομεία στο Μαρκόπουλο. Ιστορικό - λαογραφικό χαρακτήρα έχει, τέλος, και η Σπηλιά του Νταβέλν, στην Πάρνηθα...», απαριθμεί χαρακτηριστικά στα «ΝΕΑ» η 40χρονη ερασιτέχνης σπηλαιολόγος κ. Πέλη Φιλιππάτου, έφορος Αρχείου Σπηλαίων της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας. Ακριβώς δυο χρόνια νωρίτερα, η ίδια κι άλλοι σπηλαιολόγοι φίλοι της έβαλαν ένα από τα τελευταία αποκτήματα στην πλούσια «συλλογή» τους, εξερεύνησαν το άγνωστο μέχρι τότε οριζόντιο «Σπήλαιο της Αφαιάς», στο Χαϊδάρη.

Πέλη Φιλιππάτου: «Η όρεξή μου να εξερευνώ συνεχώς και νέα σπήλαια δεν σβήνει ποτέ, αντιθέτως όσο πάει και μεγαλώνει! Έχω μείνει 22 ώρες σερί στον Διρό, εκεί μέσα δεν το καταλαβαίνεις, χάνεις την αίσθηση του χρόνου!». Η 40χρονη ερασιτέχνης, αλλά εκπαιδευμένη, σπηλαιολόγος από το 2001, δεν διστάζει να τρυπώσει ακόμα και σε μικρά, σκοτεινά κι ανεξερεύνητα, λαγούμια

«Τα ξεχνώ όλα όταν μπαίνω στο σπήλαιο»

Δύσκολο, αν όχι αδύνατο, είναι να περιγραφεί με ακρίβεια λόγου η αίσθηση μιας περιπλάνησης κάτω από την επιφάνεια της αττικής γης, ισχυρίζονται οι άνθρωποι που τη δοκίμασαν. Φανατικοί σπηλαιολόγοι που το έψαξαν κι ασχολήθηκαν, «κόλλησαν» εύκολα με το αντικείμενο. «Μ' ενθουσιάζει το αίσθημα της ανακάλυψης, το ότι μπορώ δηλαδή, από το 2001 που εκπαιδεύτηκα σε σχετικά σεμινάρια, να μπαίνω εκεί όπου δεν έχει εισχωρήσει άλλος πριν από μένα, ίσως εδώ και χιλιάδες χρόνια! Τη στιγμή που αρχίζω να κατεβαίνω, τα ξεχνώ όλα, βρίσκομαι πια αλλού, σ' άλλον κόσμο! Είναι μια αίσθηση απάραμλλη ομορφιάς, που μόνον ελάχιστοι, όσοι το ζήσουν, μπορούν να την απολαύσουν! Από κει και πέρα, τα σπήλαια είναι

κι ένας τρόπος για να έρθεις σε άμεση επαφή με τη φύση, να περάσεις ευχάριστα τον ελεύθερο χρόνο σου, μαζί με άλλους ανθρώπους, όχι μόνος σου. Είναι μια άγνωστη σε πολλούς μορφή κοινωνικής έκφρασης...», υποστηρίζει η κ. Πέλη Φιλιππάτου, που διατηρεί εκδοτική εταιρεία με τον, επίσης σπηλαιολόγο, σύζυγό της. «Από μικρός, την ώρα που οι άλλοι συνομηλικοί μου έπαιζαν ποδόσφαιρο, εγώ προτιμούσα να εξερευνώ, συνήθως μόνος μου, ως παιχνίδι, τον κούφιο λόφο της γειτονιάς μου, απέναντι από τα δικαστήρια της Ευελπίδων. Ήταν διάτρητος με καταφύγια της εποχής του Μεταξά. Εκεί μέσα υιοθετούσα εντελώς πρωτόγονες μεθόδους – έδενα πράγμους για να μη χαθώ! Από τότε με συνάρπαζε το άγνωστο, αυτό το απόλυτο σκο-

τάδι! Με φόβιζε, αλλά και με τραβούσε κιόλας...», θυμάται ο έμπειρος σπηλαιολόγος Νίκος Λελούδας, συγγραφέας δύο τόμων με απεικονίσεις σπηλαίων της ελληνικής επικράτειας.

Μαθήματα σπηλαιολογίας. Ο ενδιαφερόμενος δεν έχει παρά να απευθυνθεί σ' έναν από τους κατά τόπους συλλόγους της χώρας – στην πλειονότητά τους μέλη της Σπηλαιολογικής Ομοσπονδίας Ελλάδος (ΣΟΕ) – για να ασχοληθεί με τη σπηλαιολογία ή απλώς να επισκεφθεί προς εξερεύνηση οποιοδήποτε, μη τουριστικά αξιοποιούμενο, σπήλαιο. Ούτως ή άλλως, τουλάχιστον θεωρητικά, ισχύει από το 2004 η – βάσει σχετικού νόμου – απαγόρευση πρόσβασης σε οποιοδήποτε σπήλαιο χωρίς προηγούμενη άδεια από

την αρμόδια Εφορεία Παλαιοντολογίας - Σπηλαιολογίας του ΥΠ.Π.Ο., καθώς στο σύνολό τους θεωρούνται αρχαιολογικοί χώροι. Κυρίως, όμως, για λόγους ασφαλείας, οι άνθρωποι του χώρου προειδοποιούν κάθε επίδοξο σπηλαιολόγο να μην αποπειραθεί μόνος του ή ανεκπαίδευτος να εισέλθει σε σπήλαιο. Του αντιπροτείνουν να παρακολουθήσει τα τρίμηνη διάρκειας, συνήθως από τον Μάρτιο, εκπαιδευτικά σεμινάρια για αρχάριους, έναντι συνολικά 220 ευρώ. Άλλα 40 ευρώ θα του κοστίσει, στο ελάχιστο, και η αγορά του απαραίτητου εξοπλισμού, που περιλαμβάνει κράνος, φακό, θάλασσες κι εργατικά φόρμα. Θα εκπαιδευτεί δύο φορές την εβδομάδα, επί ένα δίωρο, σε θεωρητικό επίπεδο, καθώς και τα Σαββατοκύριακα στο πεδίο, σε σπήλαια.

Ελληνικά σπήλαια και αριθμοί

10.000+

σπήλαια υπάρχουν στην Ελλάδα

Από αυτά

3.500+

μόνο στην Κρήτη, είναι καταγεγραμμένα στα αρχεία της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας

Το Κουτούκι

στην Παιανία είναι

το μόνο

τουριστικά αξιοποιημένο και επισκέψιμο σπήλαιο με εισιτήριο στην Αττική

361+

οι επιβεβαιωμένες καρστικές μορφές (οριζόντια σπήλαια, βάραθρα, καταβόθρες, βραχοσκεπές κ.λπ.), στο Λεκανοπέδιο Αττικής

1.000 μ. βάθος

(και πλέον) έχουν τα πιο μεγάλα ελληνικά βάραθρα - κατακόρυφα σπήλαια. Στα 165 μέτρα φτάνει το πιο βαθύ σπηλαιοβάραθρο της Αττικής, στην κορυφή του Υμηττού

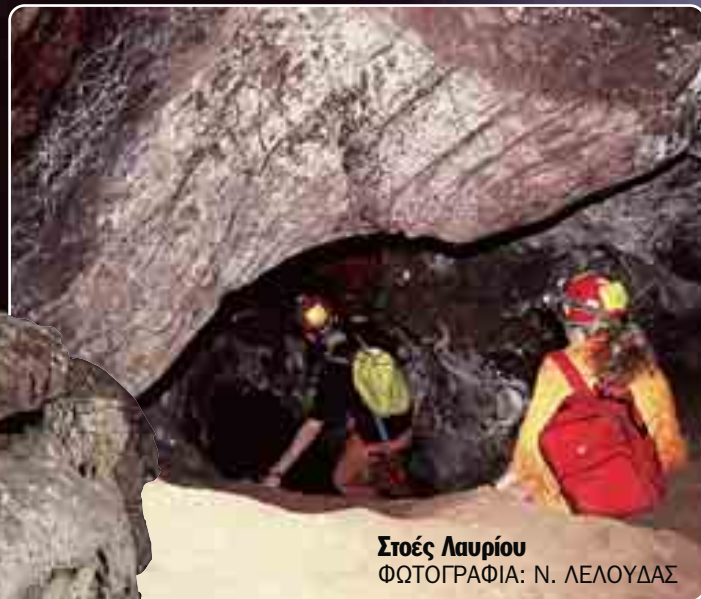
500 χλμ. μήκος

έχουν τα δαιδαλώδη υπόγεια τούνελ στα μεταλλεία Λαυρίου, εγκαταλελειμμένα, ανά τμήματα, εδώ και 50 ή και 2.000 χρόνια

14-18°C

σταθερή μέση θερμοκρασία όλο τον χρόνο, επικρατεί στα περισσότερα ελληνικά σπήλαια

Προφήτης Ηλίας
Ριζούπολης, Περισσός
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ:
ΗΛ. ΚΑΖΑΝΗΣ

Στοές Λαυρίου
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: Ν. ΛΕΛΟΥΔΑΣ

Τα σημαντικότερα σπήλαια της Αττικής

ΥΜΗΤΤΟΣ

- Σπηλαιοβάραθρο **Γερμανικό, Βουλιαγμένη**
- Υποβρύχιο Σπήλαιο **Λίμν. Βουλιαγμένης**
- Υποβρύχιο Σπήλαιο **Πηγάδι, 2ο Λιμανάκι Βουλιαγμένης**
- Βάραθρο **Παρεξίγηση**
- Βάραθρο **Πύργου Κορυφής Υμηττού**
- Σπηλαιοβάραθρο **Μονής Αστερίου**
- Σπήλαιο **Λεοντάρι**
- Σπηλαιοβάραθρο **Προφήτη Ηλία, Άνω Γλυφάδα**
- Σπηλαιοβάραθρο **Ωραίο Βάρης ή Σπήλαιο Αντώνωφ**
- Σπήλαιο **Σαλίγκαρος**
- Σπήλαιο **Αρχέδημου ή Νυμφολίπτου, Βάρη**
- **Δολίνη Συκιά, Βάρη**
- Σπήλαιο **Κακαβούλα**
- Σπηλαιοβάραθρο **Κόκκινες Πέτρες**
- «**Νέο**» βάραθρο κορυφής Υμηττού

ΠΑΡΝΗΘΑ

- Σπήλαιο **Πανός ή Λυκνοσπηλιά**
- Βάραθρο **Ρουθούνια του Δράκου**
- **Μαύρη Όρα**

ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ

- Δίδυμες **Δολίνες, Βρεδού**
- Βάραθρο **Βρεδούς**
- Σπήλαιο **Πανός (Οινόη II)**

ΠΟΙΚΙΛΟΝ ΟΡΟΣ

- Σπήλαιο **Αφαίας, Χαϊδάρι**
- Βάραθρο του **Δρομέα, Αιγάλεω, Χαϊδάρι**

ΠΑΙΑΝΙΑ

- Σπήλαιο **Κουτούκι**

ΠΕΝΤΕΛΗ

- Σπήλαιο **Νταβέλι ή Αμώμων ή Σπ. της Πεντέλης**
- **Ομορφοσπηλιά**
- **Νυμφαίο**
- Σπήλαιο **Λατομείων Παρθενώνος**

ΣΑΛΑΜΙΝΑ

- Σπήλαιο **Ευριπίδη**

ΚΕΡΑΤΕΑ

- **Λόρδου Βύρωνια ή Πανός ή Πάνειο Όρος ή Κερατοβούνι**
- Σπηλαιωρυχείο **Μητροπήσι**
- **Μεγάλη Θρακιά**
- **Τσουργέλι, Κακή Θάλασσα**
- **Ενάλιο Κακής Θάλασσας**

ΛΑΥΡΙΟ

- Σπήλαιο **Κίτσου**
- **Μεταλλεία**
- **Δολίνη Χάος**

ΜΕΣΟΓΕΙΑ, ΟΡΟΣ ΜΕΡΕΝΤΑ

ΚΟΥΒΑΡΑΣ

- Σπηλαιοβάραθρο **Φτέρης**
- Θρακιά **Πλιάκα**
- Θρακιά **άνωνυμη**
- Βάραθρο **Κορυφής**
- Σπήλαιο **Νύμφης**
- **Αγίου Γεωργίου**

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ

- Σπηλαιοβάραθρο **Χόνι Λάγκι**
- Σπηλαιοβάραθρο **Βέρα Ντράκο**

INFO

ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΠΗΛΑΙΑ
(ενδεικτικά)

• **Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία (ΕΣΕ)**
Τηλ. 210 3617824
www.espe.edu.gr
e-mail: ellspe@otenet.gr

• **Σπηλαιολογική Ομοσπονδία Ελλάδος (ΣΟΕ)**
Τηλ. 210 7252570
www.fhs.gr
e-mail: info@fhs.gr

• **Σπηλαιολογικός Ελληνικός Εξερευνητικός Όμιλος (ΣΠΕΛΕΟ)**
Τηλ. 210 6438308
www.speleo.gr
e-mail: info@speleo.gr

• **Σπηλαιολογικός Ελληνικός Αθλητικός Σύλλογος (ΣΕΛΑΣ)**
Τηλ. 210 9020171
www.selas.org
e-mail: info@selas.org

• **Φυσιολάτρες Ορειβάτες Σπηλαιολόγοι (ΦΟΣ)**
Τηλ. 210 7252570
www.foscaving.gr
e-mail: info@foscaving.gr